

Üretimin omurgası **OSB**'ler dönüşümün merkezi oluyor

Ülke ekonomisinin en güçlü üretim ağı oluşturan **OSB**'ler, bugün geldiği noktada yalnızca üretim alanı değil; aynı zamanda yeşil dönüşüm, dijitalleşme ve bölgesel kalkınma politikalarının taşıyıcısı haline gelmiş durumda. Dijital teknolojilerin yakından takip edildiği **OSB**'ler, ayrıca Yeşil **OSB** Sertifikasyon Sistemi ile çevreye duyarlı bir ekosistem hedefine ilerliyor.

Hüseyin VATANSEVER

Planlı kalkınma döneminin 1960'lı yıllarda başlamasıyla sanayinin "lokomotif" sektör olduğu açıkla belirlendi. Ekonomik dengenin kurulması, ekonomik ve toplumsal kalkınmanın birlikte gerçekleştirilmesi, belli bir hızda büyüme ve sanayileşmeye önem verilmesi gibi uzun vadeli hedefler belirlenirken, bu doğrultuda ülke sanayisinin geliştirilmesi amacıyla uygulamaya konulan pek çok teşvik tedbirlerinden biri olarak **Organize Sanayi Bölgeleri (OSB)** gündeme geldi.

OSB'lerde istihdam 2.7 milyona ulaştı

Türkiye'de **OSB** uygulamaları, ilk olarak 1962 yılında Bursa'da bir **OSB** kurulmasıyla başladı. O andan itibaren Türkiye'nin sanayi üretimi ve ihracatında giderek daha geniş bir rol üstlenen **OSB**'ler, ülke ekonomisinin en güçlü üretim ağı haline geldi. **Organize Sanayi Bölgeleri Üst Kurulu** (OSBÜK) verilerine göre günümüzde **OSB** sayısı toplamda 416'ya ulaştı. 294 **OSB** faaliyetteken 47 **OSB** planlama aşamasında bulunuyor. Ayrıca 27 **OSB** için kamulaştırma yapıyor ve 48 **OSB** için altyapı hazır-

lanıyor. 371 **OSB** kuruluş onayını Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'ndan alırken, onayını Tarım Bakanlığı'ndan alan 45 adet Tarıma Dayalı İhtisas **Organize Sanayi Bölgeleri (TDİOSB)** mevcut.

Planlı sanayileşme politikasının 1960'lı yıllarda hayata geçen ilk adımlarından biri olan **OSB** modeli, oluşturduğu istihdam ile de ülke ekonomisinde önemli bir yere sahip. **OSBÜK** verilerine göre 2024 yılında sağlanan 75 bin yeni istihdam ile **OSB**'lerde toplam istihdam 2 milyon 700 bin kişiye ulaştı. **OSB**'lerde üretim yapan fabrika sayısının yaklaşık 68 bin adet olduğu belirtilirken, toplam sanayi üretiminin yüzde 45'ini gerçekleştirdiği kaydedildi. Ayrıca Türkiye'deki 1000 büyük sanayi kuruluşunun 648'inin **OSB**'lerde üretim yapması sürdürüldüğü ifade edildi.

OSB'lerin en önemli etkileri arasında bölgesel kalkınmada denge unsuru olmaları yer alıyor. Uzun yıllar boyunca Marmara ve Ege bölgeleri sanayi yoğunluğunda açık ara önde olsa da son dönemde İç Anadolu ve Güneydoğu Anadolu'daki **OSB** yatırımları dikkat çekici bir ivme yakaladı. Bu kapsamda Gaziantep, Konya ve Kayseri **OSB**'leri, üretim hacmi ve ihracat kapasitesiyle Türkiye'nin en büyük sanayi kümelenmeleri arasında yer

alıyor. Ayrıca Şanlıurfa, Diyarbakır ve Van **OSB**'leri, devlet teşvikleri ve cazibe merkezi programları sayesinde yeni yatırımlarla büyüyor. Buna ilave entegre liman ve enerji altyapısıyla Karadeniz bölgesinde yer alan Filyos Endüstri Bölgesi, yeni bir sanayi koridoru oluşturuyor. Bu çeşitlenme, üretim coğrafyasını dengelerken; yerel istihdamı artırıyor, göçü yavaşlatıyor ve sosyal refahı güçlendiriyor.

Yeşil dönüşüm ile **OSB**'lerin rolü yeniden tanımlanıyor

OSB modeli, bugün geldiği noktada yalnızca üretim alanı değil; aynı zamanda yeşil dönüşüm, dijitalleşme ve bölgesel kalkınma politikalarının taşıyıcısı hal-

ne gelmiş durumda. Avrupa Yeşil Mutabakatı ve sınırdaki karbon düzenlemeleri, **OSB**'leri yeni bir dönüşüm sürecine itiyor. Hâlihazırda sanayi kuruluşlarına sağladığı bir altyapı sağlamak amacıyla taşıyan **OSB**'ler, atık yönetimi ve doğaya dost üretim, suyun korunması ve israfın azaltılması, enerji tüketiminin yönetilmesi gibi birçok alanda belli bir seviyeyi yakalamıştı. Artık birçok **OSB**, "Yeşil **OSB**" statüsüne geçmek için altyapı yenileme ve enerji verimliliği projelerine yatırım yapıyor. Öne çıkan uygulamalar arasında ise ilk sırada Güneş Enerjisi Santralleri (GES) ile kendi elektriğini üreten **OSB**'ler yer alıyor. Buna ek olarak atık suyun geri kazanıldığı kapalı devre sis-

temler yaygın şekilde **OSB**'lerde hayata geçti. Ayrıca karbon ayak izinin izlenmesi ve raporlanması, bir işletmenin atığının başka bir işletmeye girdi olması şeklinde özetlenebilecek sanayi simbiyozu uygulamaları da **OSB**'lerin gündeminde yer alıyor.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, bu dönüşüm sürecini hızlandırmak amacıyla Türk Standartları Enstitüsü (TSE) ile Yeşil **OSB** Sertifikasyon Sistemi'ni 1 Ocak 2025 itibarıyla hayata geçirdi. Yeşil **OSB** Sertifikasyon Sistemi Projesi'nin temel amacı, ülkedeki sanayi bölgelerinin sürdürülebilir Kalkınma Amaçları doğrultusunda "Sürekli Gelişim" prensibi benimsenerek uluslararası standartlara ulaşmak olarak açıklanıyor. Bu doğrul-

Dijitalleşme ile verimlilik artışı yakalanacak

Küresel rekabetin yönü artık dijitalleşme ve verimlilikten geçiyor. Bu doğrultuda Türkiye'de birçok **OSB**, "Akıllı **OSB**" konseptine geçiş hazırlıklarını sürdürüyor. Enerji, su ve doğalgaz tüketimi sensörlerle izlendiği bu yeni modelde, akıllı sayaçlar ve merkezi veri sistemleriyle kaynak yönetimi optimize ediliyor. **OSB**'lerin dijital yönetim platformları üzerinden altyapı anızları, bakım planları ve enerji kayıpları anlık olarak takip ediliyor. Ayrıca üç boyutlu yazıcılardan dijital iş modellerine kadar dijital teknolojilerin pek çok alanında yetkinliği artırma amacı taşıyan **OSB**'ler "Bulut Bilişim ve 5G" eğitimlerine yer veriyor.

tuda, Yeşil **OSB** Sertifikasyon Sistemi'ne dahil olmak amacıyla ön koşullar ve performans kriterleri tanımlandı. Performans kriterleri ise **OSB** Yönetimi, Ekonomik, Çevresel ve Sosyal Performans olmak üzere dört ana başlık altında değerlendiriliyor. Yeşil **OSB** Belgesi uygulaması kapsamında TSE tarafından belirlenen 40 farklı kriteri eksiksiz yerine getiren 14 **OSB**, "Yeşil **OSB** Belgesi" almaya hak kazandı. Bu Yeşil **OSB**'ler arasında Konya **OSB**, **ASO** 2. ve 3. **OSB**, Gaziantep **OSB**, Nilüfer **OSB**, Başkent **OSB**, Bursa **OSB**, Makine İhtisas **OSB**, Düzce 2. **OSB**, Mersin Tarsus **OSB**, Demirtaş **OSB**, Gebze Güzel-ler **OSB**, Antalya **OSB**, Adana Hacı Sabancı **OSB**, Gebze Plastikçiler **OSB** bulunuyor.

T.C. SANAYİ VE
TEKNOLOJİ BAKANLIĞI

T.C. SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI

PROJE ADI:

DÜNYA BANKASI FİNANSMANLI TÜRKİYE

ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ PROJESİ

İŞİN ADI: ANKARA SANAYİ ODASI

1. OSB GES YAPIM İŞİ

İHALE REFERANS NO:

GDOIZ-C1-WRK-029

YAPIM İŞİ İÇİN TEKLİFE ÇAĞRI

Bahse konu proje kapsamında ihale edilecek olan yapım işine ilişkin Teklife Çağrı Dokümanı

<https://yesilosb.sanayi.gov.tr/> web sayfasında ihale

Duyuruları sekmesinde yayınlanmış olup ilgililer teklif sunmaya davet edilmektedir. İlgili sahiplerinin teklif dosyalarını ihale referans numarasını belirterek en geç **12/12/2025** günü saat **10:30'a** (yerel saat) kadar aşağıda belirtilen adrese elden teslim etmeleri gerekmektedir. Geç iletilen başvurular dikkate alınmayacaktır.

Adres:

T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Sanayi Bölgeleri Genel Müdürlüğü Mustafa Kemal Mah. Dumlupınar Bulvarı, (Eskişehir Yolu 7.km), İsmail Karakaya Cad. Yeni Hizmet Binası, No: 154/A, Zemin Kat, Oda No: Z-29, 06530 Çankaya /Ankara

Bilgi için: **ihaledb.osb@sanayi.gov.tr**